

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyiltérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Krecsmárik Endre.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

A kultúra ünnepe.

Pünkösöd magasztos ünnepe a kultúra ünnepével kapcsolódik egybe. Az ország ev. tanárai s tanítói, mint a hazai kultúra kiváló harcosai s önzetlen munkásai ünnep másodnapjának estéjén meg fognak jelenni községünkben s a szentlélek megnyilatkozásának áhitatos ünnepe folytatódik a mi nemzeti művelődésünk nagy szellemeinek lelkes ünneplésében. Ritka és esemény-számba menő alkalom a mi községünk életében, hogy a hazai közoktatásügy annyi kiváló jelesét egyszerre üdvözölhessük a mi szerény körünkben. Őszinte óhajunk, hogy a mi kedves vendégeink itteni hivatalos munkásságának áldott sikere legyen s a rendelkezésükre álló szabad pécéket pedig oly kellemes körülmények közepezt használhassák fel szívöknök s lelkeknök megfelelő szórakozásokra, hogy ha körünkből távozván, otthonukba térnek, Szarvas község s vendégszerető, lelkes lakói kedves órák emlékeiként maradhassanak meg emlékeztőkben. Szeretettel várjuk s szeretettel fogjuk üdvözölni a derék tanfőfiakat!

* *

Már csak egy nap választ el ben-

nünket az ország minden részéből hozzánk jövő pedagógusok érkezési idejétől. A helyi rendező-bizottság lázas tevékenységgel fáradozik még az ünnepek alatt is a gyűléssel kapcsolatos mindenféle intézkedések és előmunkálatok kifogástalan elintézése körül. Mocskonyi József főgimn. igazgató és Nikelszky Zoltán képzői igazgató, mint elnökök s Dankó Soma igazgató, mint alelnök, a különféle rendezőbizottsági osztályokkal egyetemben a vendégek fogadására és elhelyezésére, a hangverseny, közgyűlés, közebed és kirándulás kellő előkészítésére minden szükséges előkészületeket megtettek. Holnap, azaz hétfőn este a 6 óra 28 perces vonathoz 20—25 fogat lesz kirendelve. Az elszállásoló bizottság az érkező vendégeket ünnepélyesen fogadja s a velök már levélben előre közölt magánházakhoz kalauzolja. A később érkező vonat elé szintén kivonul a bizottság, sőt másnap reggel is meg fog jelenni a pályaudvaron, hogy az esetleg még érkező tanfőfiakat s hölgyeket minden fennakadás nélkül szállásolhassa el. Az „Árpád“-szálló összes szobái már levélileg le vannak foglalva azon tanárok részére, kiknek a szállói lakás volt kifejezett óhajuk. A magánházaknál felajánlott helyekre is el vannak osztva

az érkezők s mindössze csak néhány üres hely van már. Békéscsaba különösen szép számu tanfőfiakkal lesz képviselve. A hangverseny iránt, mely kedden este 6 órakor lesz a városi szinkörben, szintén nagy az érdeklődés mindenfelől s a jegyek erősen fogynak. F. hó 13-án a főiskolai, középiskolai, tanítóképzői, polgári iskolai és elemiskolai szakosztályi ülések lesznek. Aznap d. u. 3 órakor pedig a választmány tart ülést. Az ünnepélyes közgyűlés f. hó 14-én, szerdán d. e. 9 órakor lesz a főgimn. tornacsarnokában, mely terem ezen alkalommal szépen fel lesz díszítve. A közgyűlés tárgysorozata következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Üdvözlések. 3. Payr Sándor (Sopron): Teleky-Róth-Johanna emlékezete. 4. Pukánszky Mariska (Modor): Idegen nyelveknek tartott szünidei tanfolyam a külföldi egyetemeken. 5. Mocskonyi József (Szarvas): A szarvasi ev. egyház és a főgimnázium néhány jelese. 6. Titkári jelentés. 7. Jelentés a pénztár állapotáról. 8. Választmányi és szakosztályi ügyek. 9. Indítványok. Délben 1 órakor közebed lesz az „Árpád“-szálló dísztermében, melyen Szarvas nagyközség és az ev. egyház látja vendégül a közgyűlés tagjait. Délután a közgyűlés folytatása,

TÁRCA.

Mikor két szív...

Mikor két szív találkozik
Mindenkorra,
Vigabban zeng a csalogány
A bokorba.

Hallgatódzva lejjebb hajol
A fa lombja
S a szív titkos érzéseit
Velük mondja.

Feljebb száll a kis pacsirta
A kék égig
S elmondja az angyaloknak,
Ha kikérdik.

Perzselőbb az öreg napnak
Tüzes csókja,
Mikor pajzán sugarait
Rájuk szórja.

Szétszalad a szürke felhő
Erre arra,
Nehogy őket sötét árnya
Megzavarja.

Hegyen, völgyen virágillat
Árad szerte:
Emlékezzék mindenki e
Boldog percre.

S örömköny gyűl jó emberek
Két szemébe;
Áldja meg a jóságos Ég
Őket érte.

Mocskonyi József.

Pünkösöd reggelén!

... A virágékes, mosolygós föld felett
Azurkék égen barányfelhők lengenek...
Hozsánna pünköső! Dalolj kis madár!
Dicsőened fel az égbe száll!

... Ragadj magaddal, szent égi áhitat,
Adj nékem is egy nyájas, meleg sugarat!...
S kifosztott lelkem éjét, bánatát,
Vigasztaló fényed, óh hadd, ragyogja át!...
K. E.

Szív és ész.

Irta: Dr. FRIEDMANN ERNŐ főrabbi.

Felolvasta a szarvasi „Szabad Lyceum” 1913. évi április 13-iki záróünnepélyén.

Az emberi lélek minden erői, tehetségei és tulajdonai között az ész a legelső helyet foglalja el. A szellem az emberben az, ami értelmet ad. Az ész emeli az embert az állat fölé Istenhez, — az a lélek törvényhozói hatalmassága. Az állatnál a fölgerjedt vágyat nyomban és szükségképen követi a cselekvés és ingerének hatalma csakis a kielégítésben tör meg. Holott az akarat- és választás-szabadságával felruházott ember vágyát előbb a higgadtan számot vető ész birói széke elé idézi és annak végzése az,

majd Tessedik Sámuel és Vajda Péter sírjának megkoszorúzása az ő-femetőben. A következő napon, azaz f. hó 15-én reggel Liska János főgimn. tanár vezetése mellett rendkívüli tanulságos kirándulást rendeznek az érdeklődők részére, Mezőhegyesre az ottani országhirű mintagazdaság, méntelep és cukorgyár megtekintésére. A kirándulás egy napra van tervezve. Kellő jelentkező esetén külön vonat fog indulni Szarvasról. A költség oly csekély, hogy csakis a legmelegebben ajánlhatni a helybeliek figyelmébe is e kirándulást. Az utolsó száma volna e kirándulás ama programnak, mely a tartandó orsz. tanárgyűlés alkalmából állítottatott egybe. Az a farsztó, de lelkiismeretes rendezési munka, mit a helyi tanárok tanító kollegáikkal végeznek, bizonyára nem lesz sikertelen s az ország ev. tanárainak és tanítóinak ittléte méltán fogja kulturünneppé avatni azt a néhány itt töltött napot.

H I R E K.

— **Halálozás.** F. hó 7-én hunyt el B.-szentandrason egy nagytiszteletben álló kereskedő ember: *Klein* Adolf 54-ik évében. Temetése nagy részvét mellett ment végbe f. hó 9-én, mely alkalomra többen átmentek Szarvasról is. Halála kiterjedt rokonságot borított gyászba.

— **Elmaradt beszámoló.** Kondoroson *Kovács* Gyula képviselőnek mult vasárnapra tervezett beszámolója elmaradt s ma szándékszik Kondorosra rándulni az elhalasztott beszámoló megtartására.

mi őt tetre serkenti vagy veszteglésre bírja. De hogyha az ember az ész birói székét megkerülve vagy ítéletét végre nem hajtva, vágyainak közvetlenül kielégítést szerez, akkor ő emberi fölényének szilárd talapzatát ingatta meg, — feltépte az erkölcs 'gyökerét és megzavarta az egyensúlyt, mely lelki nyugalma, boldogságának biztosítéka volt.

Csak úgy és akkor ép a lélek és egészséges az erkölcs, ha megfigyelve a jelent, előre látjuk azt, mi utána következik — ha minden benyomást — hatása, minden tulajdonságot-becse, minden ingert-ereje, minden élvezetet jogosultsága szerint ítélünk meg. Innen kiderül, hogy a szivnek, az értelmek és vágyak e termékeny szülőanyjának is kell, hogy az értelem illetékességét és befolyását elismerje, elfogadja, mert értelemnek legtöbbjei is csak akkor lesznek tisztáknak, nemeseknek mondhatók, ha az ész törvényeivel nem ellenkeznek.

De ha szic kénytelen is az elme föllebbvalósága előtt meghajolni, ebből még korántsem következtetik, hogy neki is jogai és igényei ne volnának, vagy hogy azokról mindig lemondania kellene. Megvan mind-egyiknek a maga kimért hatásköre, melyen belül működni, élnie szabad és kell. De hogyha az egyik, merészen átnyul mesgyéjén a másiknak tulajdonába, akkor felbillent lelkünkben az egyensúly, megbomlott a fegyelem; szabadosság és az önkény zavara váltja fel a törvényt és a rendet. (Folyt. köv.)

— **A közegészségügyi hatóság figyelmébe.** Sürgősen felhívjuk a közegészségügyi hatóság figyelmét a Kóczy-féle iskolával kapcsolatos tanítói lakás megvizsgálására. A lakás szobáinak falai alul oly nyirkosak és vizesek, hogy az ott való tartózkodás kész merénylet az egészséggel szemben. És ebben a lakásban pedig egy egész család lakik. Napos időben, amint a falak átmelegednek, a szobában a párolgó, nyirkos falak istállóbüzt terjesztenek. A lakást csak nyáron fogják rendbe hozni, de nyárig a tüdővész, köszvény, csusz, reuma bátran befészkelheti magát a lakókba, akik között piciny gyermek is van. E lakásban való tartózkodás oly veszélyes, hogy ha a közegészségügyi hatóság lelkiismeretesen megvizsgálja e helyet a lakók rögtöni távozását kell, hogy elrendelje. Tanító ember az iskolák fülledt levegőjében ugyanis gyakran kockáztatja egészségét, hát legalább becsületes, egészséges száraz lakást adjanak neki.

— **Ünnepi istentisztelet szerdán délelőtt.** Az Orsz. Ev. Tanárok és Tanítók közgyűlése alkalmából f. hó 14-én, azaz szerdán délelőtt fél 9 órakor az ev. ó-templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, melyre a nagyközönség ez uton is meghívatik. Az istentiszteleten imát mond *Wendöl* Lajos vallástanárr, az orgonán a preludiumot *Lana* János főgimn. tanár, a postludiumot pedig *Supper* Frigyes képzői tanár játssza. A főgimn. és tanítóképző egyesített dalkara pedig egyházi dalokat ad elő.

— **Csillagászati távcső a közönség részére.** Április hóban a kedvezőtlen s borús idő folytán a hold teleszkopikus vizsgálata nem volt lehetséges. Pünkösöd első és másodnapján, azaz ma és holnap, azonban ha derült idő lesz, a csillagászati távcsövet az Árpád sarkán közhasználatra bocsátja és felállítja a lyceumi vezető s bárki megtekintheti a teleszkópon a hold krátergyűrűs felületét s esetleg a nagyobb álló csillagokat s néhány bolygót. A jelzett időpont annál alkalmasabb a vizsgálódásra, mivel f. hó 13-án lesz a hold első negyede.

— **Kirándulás Mezőhegyesre.** Az ev. tanárok és tanítók szarvasi közgyűlése alkalmából *Liska* János főgimn. tanár, kirándulásrendező bizottsági elnök vezetése mellett Mezőhegyesre rendkívüli tanulságos és sokat-érő kirándulás lesz. Ezen alkalommal az ország egyik legelső mintagazdaságát, továbbá a világhirű méntelepét s a modern berendezésű cukorgyárat és egyéb nevezetességet tekintenek meg a kirándulók. Nagyon ajánlatos e kirándulásban való részvétel nemcsak a tanároknak, de a nagyközönségnek is. A költség igen mérsékelte. A kirándulás, mivel külön vonat lesz, egy napra terjed. Jelentkezhetni az elnöknel.

— **Az ev. egyház adománya.** Az Orsz. Ev. Tanárgyűlés kiadásainak fedezésére az ev. egyház 250 koronát utalványozott, A nemes áldozatkészség dicséretet érdemel.

— **Vizsgai jutalmakra 100 korona.** Az áldozatkészségről ismert szarvasi Hitelbank az ev. elemi iskolák részére vizsgai jutalmak címen 100 koronát adományozott. A legteljesebb elismeréssel adózunk e nemeslelkű adományért.

— **Trajanus érme.** Megemlékeztünk lapunkban arról, hogy *Angyal* Mihály hurkási gazda, földhordás alkalmával egy fekete színű, kopott pénzdarabot talált. A pénzt átadta *Krecsmárik* Endre képzői tanárnak, aki a csaknem teljesen elmosódott írás és arckép alapján mégis megállapított annyit, hogy a római császárok korából származó és sok rézzel ötvözött római ezüstpénz. Pontos megállapítás végett azonban felküldte a nemzeti muzeumba is, ahol *Czobor* Béla egyetemi tanár pontos vizsgálata révén a következők állapították meg: Rosz ezüstből készült Quinarius, Trajanus császár idejéből, készítési ideje K. u. 104—110 évek közé esik. A császár teljes neve: Trajanus Marcus Ulpius. Az ő ideje a római császárság második fénykorára esik. A pénz tehát legkevesebb 1813 éves.

— **Leányegyesületi előadói gyűlés.** A szarvasi Leányegyesület az elmúlt vasárnap fényesen sikerült előadói gyűlést tartott a leányiskola tornacsarnokában. Felolvasó Nikkelszky Zoltán képz. igazgató volt, ki „Társadalom és társadalmi élet” címen tanulságos és érdekes gondolatokkal termékenyítette meg a lelkes hallgatóság elméjét, Nagy figyelemmel halgatták mindvégig s zajosan megtapsolták a felolvasás végén az ifju pedagógust s az ambiciózus képzői igazgatót. Péczely Boriska zongorajátéka kedves és precíz technikájú volt, a legbájosabb szám a mellékszámok között. Jól mulatott a közönség Valkovszky és Privler Erzsikén, ügyes dialogizálásukért. Kellemes volt Radvánszky Ivánné énekszámja is. cigányzenekar kísérete mellett. A leányegyesület nagyrabecsült vezetője, Weinberger Fanni igazgatónő s buzgó társai igaz elismerést érdemelnek e sikerült előadásért.

— **Védhímlőoltás.** Alispáni rendelet folytán Szarvason az 1913. évben az első védhímlőoltást *Dr. Belopotoczky* György községi orvos fogja végezni.

— **Éleslövészet Gyulán.** A helyi főgimn. és tan. képző növendékei a gyulai ifjusági éleslövészeti gyakorlatok alkalmából az elmúlt vasárnap a gyulai II-ik honvédegyalozred lövődjében versenylövészeti gyakorlatot artottak, melyre 12 díjat tűztek ki, ugy a megyei főispán, mint Adorján őrnagy és a tisztikar általában, továbbá Jeszenszky Frigyes szarvasi községi jegyző. Nyertesek lettek: Kudlák Mihály tan. kép. (I. díj), Gohér Mihály főgimn., Tóth László tan. kép., Csatáry Lajos tan. kép., Medvegy Mihály főgimn., Kliment Endre tan. kép., Horváth Károly tan. kép., Holub János főgimn., Kovács György tan. kép., Czinkoczky Andor tan. kép. és Kiss Kálmán főgimn. növendékek. Az ifjak vezetői Oláh és Zámory tanárok voltak. A gyakorlatokon részt vett összesen 85 növendék. Gratulálunk ifjaink eme szép katonai sikeréhez!

— **Adományok.** A Szarvasi Hitelbank és a Békésszentandrás Takarékpénztár a szarvasi Szabad Lyceum tartozásainak fedezésére 10—10 koronát adtak. Köszönet az adományért.

— **A madarak és fák napja.** Az áll. polg. leányiskolában, a szülők meleg érdeklődése mellett az elmúlt hétfőn ünnepelték meg a madarak és fák napját, alkalmi beszéddel es szavallatokkal.

— **Nyugdíjba vonuló lelkész.** A megromált egészségi állapotú ev. lelkész, *Zvarinyi János*, a szarvasi lelkészi kar egyik legtekintélyesebb s legrokonszenvesebb tagja július 1-én nyugdíjba vonul. Nyugdíja 4458 koronában állapított meg.

— **Megismélik a gyermekelőadást.** A tanítóegyesület által ápr. 20-án tartott gyermekelőadás oly nagy népszerűsége miatt, hogy a közönség ama tagjai kik az akkor közbejött temetés folytán ezen előadásra meg nem jelenhettek, az előadás megismétlését egyhangú lelkesedéssel kérelmezték az egyesület agilis elnökénél, *Dankó Soma* igazgatójánál. Bár nagy munkával jár egy ilyen előadás újbóli rendezése, az előzőeken egyesület azonban nem tér ki a kivánság elöl s úgy értesülünk, hogy június 1-én fogják megismételni a gyermekelőadást.

— **Szerencsétlenül járt főjegyző.** Szarvas község közbecsülésben álló főjegyzőjét, *Kollár Lajost* az elmúlt vasárnap délelőtt súlyos szerencsétlenség érte a község háza folyósóján. Menés közben *Kristóffy* állatorvossal beszélgetve, nem vette észre a meredek lépcsőt s oly szerencsétlenül zuhant alá, hogy mindkét lábának térdhajlásban levő inai megszakadtak s bal karja csuklóban s a felkarcsont is kettétört. Azonnal megjelentek mellette *Dr. Belopotoczký*, majd *Dr. Tóth* és *Dr. Takács* orvosok s hordágyon szállították lakására, ahol *Dr. Déry* is megvizsgálta. Hétfőn reggel *Gyulára* vitték a kórházba s szerdán operációt hajtottak végre rajta. A legösszintébb részvétet keltette községszerte a súlyosan sérült főjegyző esete.

— **Tanárok mozgalmá a családi pótlékért.** Ugy értesülünk, hogy a helyi főgimn. és tanítóképző tanári kara, kik sem drágasági, sem családi pótlékban nem részesülnek, a nehéz megélhetési viszonyok nyomozó hatása folytán is, élénk mozgalmat indítottak az állami intézeteknél és hivataloknál már rég kiosztott családi pótlék nyeresé céljából. Nagyon indokoltnak tartjuk ezt a mozgalmat, mert hisz ha az állami intézetek megkapták az égetően szükséges segínyt, nem volna méltányos dolog, ha a felekezeti tanintézetek melyeknek tanárai ép oly lelkes és fárasztó kulturális munkát végeznek, elesnének ettől a jól megérdemelt pótléktól. Bizni lehet a fentartó hatóság nemes áldozatkészségében és a mai végtelen drága megélhetési viszonyokat respektálni tudó humánus fel-fogásban.

— **Nyeremények árverése.** Május 4-én tartott tárgysorsjátéknak az ipariskolai ifjúsági egyesület által nyert tárgyak pünkösd hétfőjén, holnap délután 3 órakor az ipariskolában elárvereztetnek. A tárgyak közt vannak: virágtartó asztal, kerti asztal, virágasztalkák, festőkelme, zsebkendő, harisnyák, selymekendő, kulacs, cseréptálak, tányérok, villanyos lámpa, divánpárnák stb.

— **Megölte az Ital.** A *Belicey*-út minden lakója ismerte a mezitlábos, borzas külsejű kancsal *Szappanos Misot*. Olyan lezúllott tótnapszámoféle volt, kivel az utcagyerekek sokat kötekedtek, mikor rongyosan, szurtosan végig dülöngött az aszfalton szörnyű kámforosan. És talán 5 percig sem volt

józan, annyira élt-halt az alkoholért. Egy ízben magam is találkoztam vele. Borostás arcát az ég felé forgatva félig énekelte, félig meg csak úgy motyogta magában: „Édes anyám is volt nékem“... s aztán az árokba dőlt. F. hó 3-án aztán a rendőrök holtan találták az utcán. Megölte a szesz. Talán nem is nagyon bánja, hogy erről az idegen földről édes anyja után mehetett a másvilágra?

— **Akarja, hogy cipője mindig jó formában maradjon?** Ugy *Demetrovics Józsefnél* készítesse azt, aki nemcsak technikailag tökéletes munkát ad, de valósággal művészi szempontból is fejlett érzékkel, izléssel felel meg minden követelménynek, amelyet ez iparágban a szükségletek előírnak. Az ő kiváló szakmabeli tudása már meg is győzte a szarvasi közönség legszélesebb rétegeit is, úgy hogy, rövid itt tartózkodása alatt csaknem mindenki, a kinek különös igénye van, őt keresi fel megrendelésével.

— **Kitüntetés.** Örömmel vettük tudomásul azt a nagybecsű kitüntetést, mellyel az egész országban népszerű és közismert *Wagner a „Hangszer-Király“* céget a legutóbb lefolyt milánói nemzetközi kiállításon kifogástalan jóságú és elsőrendű hangszereiről megjutalmazták. Ugyanis a legnagyobb és legértékesebb díjakat ítélte meg a kiváló cégnek a kiállítás zsürije, amennyiben *aranyérmel, érdemkeresztet* és *elismerő díszoklevelet* kapott, melyek eredetije a cég helyeiben láthatók. Kétségtelenül ez a kitüntetés egyben a magyar ipar dicsőségét is jelenti, mert a legutóbbi időkig a mi hangszer iparunk nagyon szerény keretek között mozgott és ezért *Wagner a „Hangszer-Király“* cég érdemei elvélték, mert a külföldön is megmutatta, hogy már nálunk is fejlett fokozatban áll a hangszeripar, miért is helytelenül teszi az, ki külföldre fordul hangszerekért, mert azokat oly jó minőségben és olcsó áron mellett beszerezheti *„Wagner a Hangszer-Király“*-nál. (Budapest, VIII., József-körút 15.)

CSARNOK.

Ösmagyarok nyomai Kinában.

— Egy egykori szarvasi diák levele Tchen-tou-fouból. —

Diószeghy Sándor francia gyarmattiszt a szarvasi főgimnázium egykori növendéke érdekes levelet írt a főgimn. tanári karának nyugati Kinából, melyet teljes egészében alább közlünk:

* * *

Tchen-tou-fou (China occidentalis)
1913. márc. 28-án.

Mélyen tisztelt tanári kar!

Életjelt adok magamról újból a tibeti határról, ahova sok hanyatás és vetés, nemkülönben életveszélyes dolgok elhárítása után végre valahára megérkeztem. Megtörve úgy lelkileg, mint testileg. Három hónapig tartott utazásom, míg elértem új állomáshelyemet Tchen ton-fou városát a Szé-Tchuáni tartománynak székhelyét, ahova diadalmasan vonultam be karavánommal. Hajdan ezen a vidéken tanyáztak őseink a Hunok, Attila hordái, a hol ma egy sarjadéka, — értve én bennem — tapossa azt a szent földet, amely valaha bölcsője volt a mi nemzetünknek. Egy töredéke még manapság is él itt őseinknek, az ő elbeszélésük szerint az ő ősapáik elhagyták-e vidéket s Európába költöztek. E törzs „Dergi“ nevet visel, manapság azonban egészen el van mongolosodva. Átszeltem a tropikus világrésznek nagy részét, Egyiptomot, a szomalizsi partokat, Elő-

Indiát, Hátsó-Indiát, Cochín-Chinát, Indo-Chinát, majd a nagy kínai birodalmat egészben véve a Jang-csé Kiang folyón. Ez óriási nagy folyam amely Tibet belsejében veszi eredetét a hajózásra igen veszélyes, lépten-nyomon óriási nagy vizesésekkel, majd életveszélyes örvényekkel kell szembe szállnia annak a faalkotmányú furcsa alaku hajócskának, amelyet mi Zsonknak (Jonque) nevezünk. Én mintegy 3000 kilométernyire usztam felfelé zsonkossal, egészen majdnem a tibeti határig, Csong-King városáig. Itt egy karavánt szerveztam magamnak s lóháton folytattam utam a Szé-Tchnani nagy fensíkon eszkortirozva egy szakasz katonával, (kínai) egészen Tchen-tou-fou városáig a Szé-Tchnani tartomány főhelyéig. Tchen-tou-fou Tibet alatt fekszik, egy óriási nagy fensíkon, 600 méternyire a tenger színe felett s mintegy fél millió lelket zár magába. Lakosainak túlzóme kínai, majd mongol és tatárokból áll. A város nagy területen fekszik s erős kőfállal van körülkerítve, amely megvédi szükséges esetén a Mongol vagy a tibeti hordák támadásai ellen a városnak lakosait. A világrész négy oldala felé nagyszabású miradossal ellátott kapu áll rendelkezésére a népnek. Minden kaput erős katonai őrség tart megszállva s esti 7 órakor azok bezáratnak.

Borzasztó egy állapotok uralkodnak még itt. Nincs egy nap, hogy a rögtön ítélő bíróság le ne nyakaztatna egy pár tucat embert. Itt egy emberi élet nem nagy számba megy. Aki ópium-sziváson kétszer meg lesz csipve, annak a feje minden irgalom és kegyelem nélkül le lesz vágva. A konty is eltűnt már Kinában, a katonaság, a rendőrség valóságos vadászattal tart a cöfosokra. Minden kimélet nélkül vágják le a szegény mantchuknak vagy kínaiaknak évtizedeken át gondosan ápolt, hosszú, befonott hajukat. Mint tudjuk, a kínai nőknek lábaik el vannak nyomorítva, présbe szorítás által már gyermekkorukban, az ő esztétikájuk értelmében, ez a régi szokás is hanyatló félben van már. Kína ébred ősi álmából, a köztársaság modern eszméi gyökeret kezdenek verni ebben a sötét Buddhista országban. Az élet mindamellett, hogy igen sok érdekes dolgot tár elénk, mégis egyhangú. Mert a kínaiakkal nekünk bensőbb felebaráti viszonyt nem lehet kötnünk. Az ő szellemük, műveltségük, szokásaik homlokegyenest ellenkeznek a mieinkével. Ugy élünk mi itt ebben a sötét és babonás Buddhista országban, mint hajdan otthon nyugaton éltek az emberek a középkorban. Most újból utra indulok néhány nap múlva a tibeti határra, ahol a vad Loló törzsek meggyilkoltak egy katolikus hittérítőt, hogy kipuhatóljam és kézre kerítsem a gonosztevőket. Egy fél-század kínai katona áll a rendelkezésemre. Az égő nem a legkellemesebb. Igen nedves s 6 hónapon át ugyszólván ködben élünk, csakis nyáron élvezzük a napnak langyos sugarait. Egyenlőre ugyebár elég is lesz ebből ennyi, kedves uraim, egykori hű és szeretett professzoraim? Majd jövőben többet. Maradtam kiváló tisztelettel

Diószeghy.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.)

Olajügynököt

ki Szarvason és környékén gépezet-meknél jól be van vezetve fixum és magas jutalék ellenében keres első-rangu budapesti gyár részvénytársaság. Ajánlatok mielőbb „Ügyes” So 38.” jelige alatt *Haasenstein és Vagler (Jaulus & Co.) Budapest*, küldendők.

40340—IX-1. szám.

Közlemény.

Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és tanítónők számára.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter a kisebb fokozatu ismétlő iskolákhoz a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népiskolai tanítók, illetve tanítónők gazdasági kiképzése céljából folyó év július hó 18-tól bezárólag augusztus 18-ig az algyógyi, adai, békéscsabai, breznóbányai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, lugosi, pápai, rimaszombati, somogyzentimrei, szilágysomlyói, nagyszentmiklósi, csáki, (ezelőtt Csákovár, Temes megye) szabadkai földmivélsziskoláknál 20—20 összesen 300 néptanító, továbbá a kecskeméti földmivélsziskolánál folyó év július 1-től július 31-ig 20 tanítónő, összesen tehát 320 egyén részére mezőgazdasági tanfolyamot rendez.

A tanfolyamon résztvevő tanítók (tanítónők) egyenként 100, azaz száz korona általányt élveznek, melyből 40 K ellátási díj levonása után 30 K a jelentkezéskor 30 K pedig a tanfolyam befejezésével fog kifizettetni.

A tanfolyamon résztvevő azon néptanítók (tanítónők) részére, kik a legnagyobb szorgalmat és a legjobb előmenetelt fogják tanusítani, a földmivélsügyi miniszter minden egyes iskolánál egy-egy 100, 50 és 50 K-ás összesen három jutalmat engedélyez. Az hogy ezen jutalmak kiknek ítéltetett oda, a miniszter kiküldöttje által fog a vizsgán kihirdettetni.

A tanfolyamokra olyan tényleges alkalmazásban levő néptanítók (tanítónők) vétetnek fel, akik mezőgazdasági tanfolyamot még nem végeztek.

Felvételi kérvényt a földmivélsügyi miniszterhez kell címezni és **folyó év május 20-ig** az illetékes tanfelügyelőségénél benyújtani. A jelölést a tanfelügyelőség javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur teljesíti.

Budapest, 1913. április 23.

M. kir. földmivélsügyi miniszter.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

borbély- és fodrász üzletemet

Weisz Markusz-féle házból **Hajas István úr házába helyeztem át.** (volt Golstein-féle kenyérüzlet.)

Egyben felhívom a t. hölgyek figyelmét dusan fölszerelt hajraktáromra, hol hajbetét állandóan minden színben kapható. — Ugyisintén kifésült haját veszek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve Maradtam kiváló tisztelettel:
1—6 **Janórik Lajos.**

FIGYELEM!

„Hez“ arckréme 80 fillér
„Hez“ arczsappan 80 fillér
„Hez“ arcpuder 80 fillér

3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve a pénz előzetes beküldésénél bérmentve.

Diszkrétan küldi: „HEZ“, illatszertár Budapest, VIII., Losonci-utca 13. 1 Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár

háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. — Nagyban és kicsinyben. BUDAPEST, VIII., LOSONCI-UTCA 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye

ujabb **reklámakcióra ösztönöz**, melynek nyomán tisztelt közönségünknek **még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket** biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab.)
1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
1 csomag dr. Heider-féle fogpor
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 drb. szekrény és ruhaillatosító (Sachet-lap.)
összesen 19 drb. 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében a mely esetben a 2 korona 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. 14. sz.

Ház-eladás.

II. ker. Gróf Csáky-utca 79. sz. ház szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott. 3—4

Előzetes jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy sikerült a világhírű **Ditmár R. és Brünner Testvérek cégtől**, villanylámpák és csillárok

kizárólagos egyedüli lerakatát megszerezni.

Villanybevezetési tervekkel és költségvetéssel díjtalanul, készséggel szolgálok.

Kiváló tisztelettel: **Gross Sándor.**

Eladó föld.

A mucsihát szélben, pankotai halom mellett, a Dömsödi Demeter-féle 69 hold föld, mely kitünő hereföldnek való, eladó. Továbbá jókarban levő tanya, épülettel, szőlőskerttel együtt szintén eladó.

Értekezhetni: pankotai halom mellett, (mucsi háton) Kondacschal (szarvasi ember) és Dömsödi Demeterrel Szentes III., Alkotmány-utca 23. szám alatt. 1—2

A „MINERVA“

a Trieszti Általános General és a Magyar jég- és viszontbiztosító társaság képviselője. **S z a r v a s o n.**

Élet-, betörés-, sikkasztás-,

baleset-, tűz- és jégbiztosítá-

sok, tehén, lóbiztosítást kar-

telen kívül olcsón eszközöl

a „Minerva“ biztosító intézet
Budapecsten.

Szarvasi képviselő: **Sabel József.**

Belicey-ut 4. szám.

4—5

Pollák J és Társa.

Butortermek és lakberendezési nagy vállalata Orosházán az evang. templom átellenében. Kárpitos és asztalos ipartelep előnyös beszerzési hely!

9—12

Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-CRÈME SZAPPAN

legjobb arckenőcs, 2—3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások bőratka (Mitesser) ráncok, kiütések ellen

Margit-Crème pártlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvörössődés, napharítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2—3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem zsiros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A földes-féle Margit-Crème ára: nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 kor. Margit-puder fehér, rózsav. crème színben 1.20 kor. Margit-szappan darabja 70 fillér. Csakis akkor valódi, ha minden egyes doboz **GUTORI**

Földes Kelemen gyógyszerész ARAD felirattal és címerrel ellátva. Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár: **SZARVASON:**

Bugyis Andor

8—15

Csábrády János gyógy.

Reggelizés előtt fél pohár **Schmidhauser-féle** Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. 11—100

Igmánder KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

FONTOS!

„Hez“ kölnivíz 1 üveg 50 fillér, 3 üveg 1 korona 30 fillér.
 „Hez“ kölnivíz 1—2 liter 3 korona, „Hez“ kölnivíz 1 liter 5 korona 50 fillér.
 „Hez“ kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill., 3 drb. 1 korona 60 fillér.

Küldi: „HEZ“ illatszertár B.-pest.
 VIII. ker. Losonczi-utca 13. szám.
 Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve. 1

Sürgős figyelmeztetés!

A tisztelt közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszer, pipereszappan, arckrémek, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekről szóló kimerítő 24 oldalas értesítőnk újabb kiadása már megjelent: kérjük meghozatni. Ingyen és bérmentve küldi szét a „HEZ“ illatszertár vezetősége. Budapest, VIII. Losonczi-u. 13.

Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **Dr. Polcz Rezső ügyvéd**, jogi szemináriuma és jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 882.

22 - 52

LEGFINOMABB

elszakithatatlan, francia
„Mimi“ férfi gummi-óvszer

1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona.
 :: Portó 30 fillér. ::

„HEZ“ BUDAPEST, VIII., Losonczi-utca 13.
 Diszkrét szétküldés. 4 - 52

Steckenpferd**liliumtejszappan**

12—40

elérhetetlen hatám szeplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőr-ápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, Drogériákban, Illatszer és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintnay páratlan hatású női kézápolása a Bergmann „Manera“ liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Ruhát, Kelmét, Csipkét**fest és tisztít vegyileg**

bármilyen anyagból a legtökéletesebben

Gallért, kézelőt

hófehéren tükör-
fényvel drb.-ként

7 fillérért tisztít.

19—52

Süveges János kelmefestő és vegy-
tisztító intézete **Szarvas.**

Gyasz eseteknél a ruhák 24 órán belül festetnek.

A THE FOX VISIBLE

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

Benedek Ernő

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 3. SZÁM.

A legkedvezőbb feltételek mellett, kényelmes havi részletfizetésre szállít:

1. The Fox Visible amerikai írógépet és írógépkellékeket.
2. Amerikai redőnyös íróasztalokat.
3. Amerikai könyvtár, irat- és okmánytár berendezéseket.
4. Kisebb nagyobb pénzszekrényeket.
5. Angol bőrgarnitúrákat.

Ugyebár csodálkozik

azon, hogy a THE FOX írógép hirdetését sehol sem látta meg. Pedig tapasztalta, hogy száz és száz írógép csinál reklámot magának a legkülönfélébb módokon.

Nos hát

eláruljuk miért terjedt el sok száz THE FOX VISIBLE írógép minden költséges reklámharsonzás nélkül. Mert aki egy THE FOX írógépet megvásárolt és meggyőződött róla, hogy szebb, tartósabb, gyorsabb írógépet keresve sem lehet találni, megmondta mindenkinek, hogy

Egyedül THE FOX

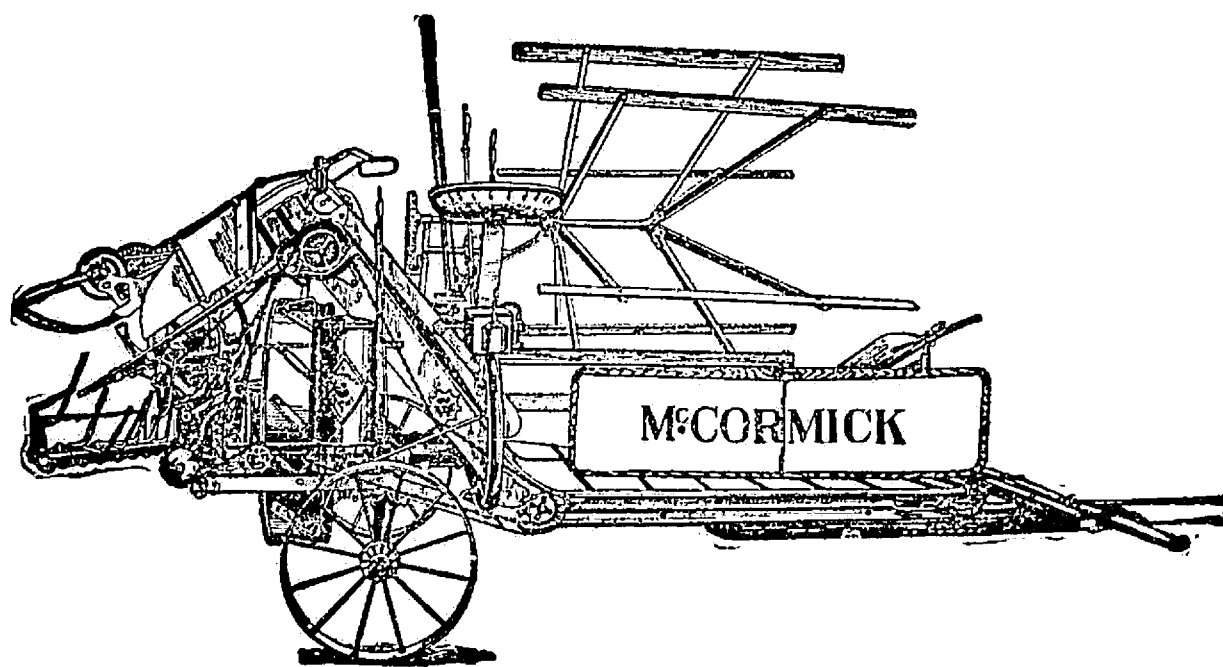
írógépet érdemes beszerezni, mert ez a legtökéletesebb látható írású új amerikai írógép. A modern írógéptechnika nem produkált még egy a THE FOX-hoz hasonló mesterművet. Amellett, hogy ára sem magas, kedvező feltételek mellett kapható meg

Részletfizetésre is.

60—100

Gazdálkodók figyelmébe.

Az általánosan elismert s helyben is már több gazdálkodó által kipróbált és kitűnőnek bizonyult **Mc. McCormick-féle amerikai arató és kéveköto,**

állandó szerelő által díjmentesen baállitassanak, melyekért a gyár teljes jótállást vállal. Esetleg elromlott alkatrészek, valamint kéveköto fonalak nálam helyben azonnal beszerezhetők.

valamint fűkaszálo, tárcsás rendszerű vetőgép s más egyéb e cég által gyártott bármely gazdasági gépek és a hírneves Kalmár-féle gabonatisztító rosták képviselését ez évben is

Réthy Sándor fia
ecetszeszgyárosnál

kedvező fizetési feltételek mellett jutányosan beszerezhetők és megtekinthetők.

A gazdaközönség kényelmét előmozdítandó gondoskodtam, hogy a gépek két

évesen elromlott alkatrészek, valamint kéveköto fonalak nálam helyben azonnal beszerezhetők.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

S Z A R V A S O N .

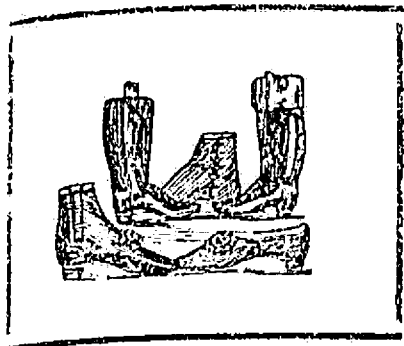
Beliczey-út 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek,

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be. Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajzszerk. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„S z a r v a s é s V i d é k e” kiadóhivatala.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elváltalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gondtal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, niből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF
czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfűzők minden színben, cipő sámfak nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét taragasát eszközlöm, ugyszintén rendes talpbatétek, parafagyöker és remezből kaphatók.

Ócska kocsik | becseréltetnek!

Rendelések gyorsan eszközöltetnek!

Kocsigyártó üzlet

Szarvas, Deák Ferenc-utca 434. sz.

Elvállalok minden néven nevezendő féderes hintók készítését, javítását és alakítását pontos kivitelben mérsékelt árért, ugyszintén gazdasági kocsik és szekerek készítését és javítását gyorsan és pontosan.

Maradtam szives megrendeléseit kérve kiváló tisztelettel:

Darida Sámuel

23-52

kocsi- és kerékgyártó

Nem mese!

Ha pattanása vagy szeplője a mi „Hez” CSODA szappanunktól el nem mulik, ugy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni.

1 drb. „Hez” Csodaszappan 2 kor. 50 fill., 3 drb. „Hez” Csodaszappan 7 korona. — Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 30 fillér, utánvételes küldésnél portó 84 fillér. — Diszkrétan küldi:

„HEZ” illatszertár Budapest.

VIII., Losonczi-utca 13. szám.

Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve. 1

Az igen tisztelt vevőközönség szives figyelmébe ajánljuk

hétfőtől kezdve sorozatos olcsó árainkat:

Szintartó zefirek méterje	— —	24 fillér
Divatos gyűrött csiku ruhakelme m.-je		40 fillér
Mosódelinek méterje	— — —	50 fillér
Gyapju delin I-ső rendű minőség m.-je		100 fillér
Féligkész mosóbluzok darabja	—	120 fillér

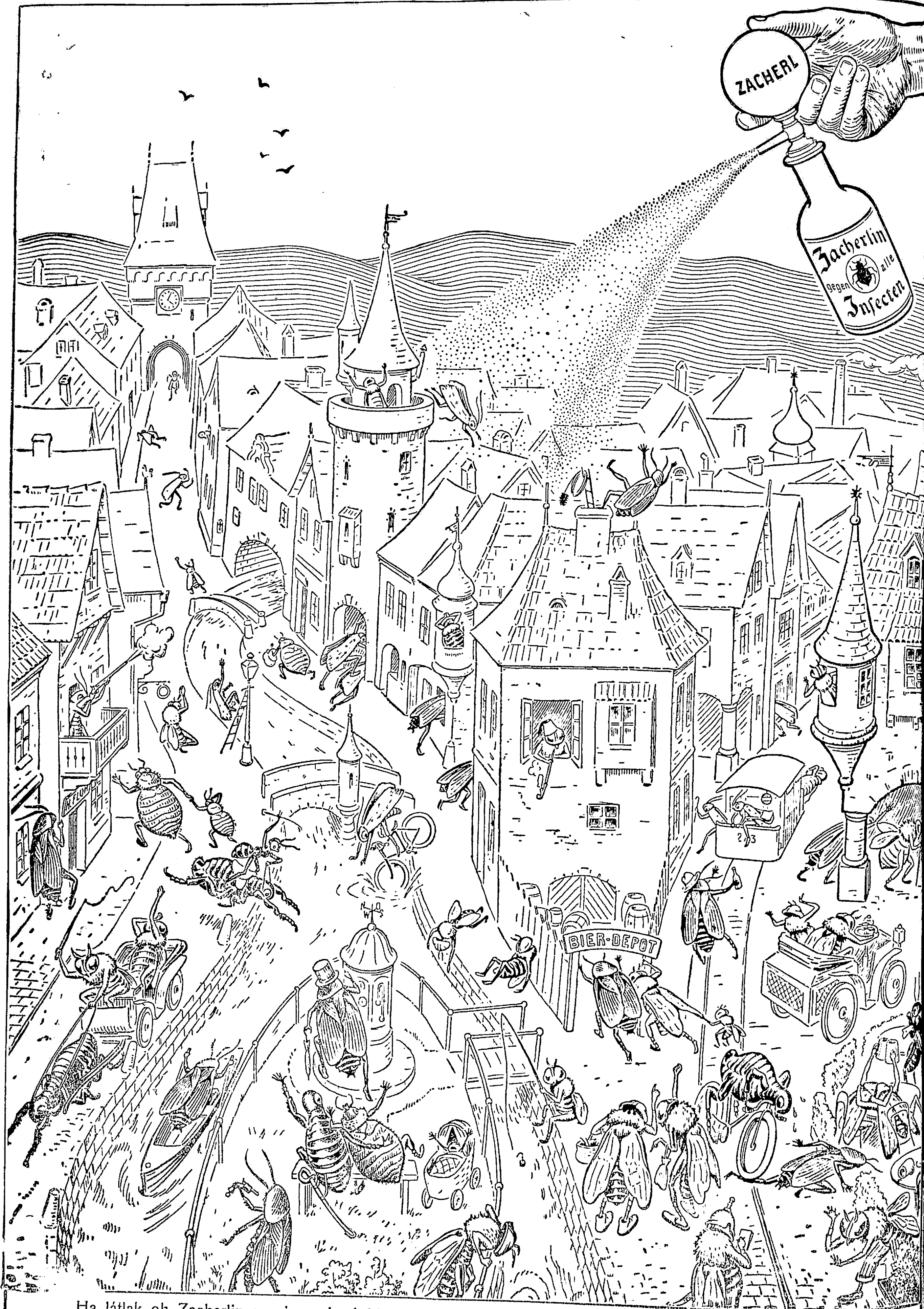
MARADÉKOK még olcsóbban!

Kiváló tisztelettel:

Fisbein és Krausz

10-52

Sámuel Adolf könyvnyomdája Szarvason.

Ha látlak oh Zacherlin a szívem is dobban,
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban ami van, haszontalan díb, dáb;
Attól ugyan nem döglök, se féreg, se sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott aki készít, százszer és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.